

UIN piemērošana personificējamiem izdevumiem (1/48/18)

Viens no UIN reformas būtiskiem principiem ir nepiemērot UIN izmaksām, kas jau ir apliktas ar IIN. Tomēr pastāv jautājums, kā piemērot UIN izmaksām, kas atbilstoši IIN likumam ir neapliekamas.

Vispārējais princips UIN likumā

Saskaņā ar UIN likumu izmaksas, kam piemērots IIN, neuzskata par nosacīti sadalīto peļņu.¹ Atgādināsim, ka iepriekšējā UIN regulējumā varēja būt situācijas, kurās vienām un tām pašām izmaksām bija piemērojams gan IIN, gan UIN. Šobrīd neatkarīgi no izmaksu būtības un saistības ar darbinieku vai kādu ar uzņēmumu nesaistītu personu, izmaksas, no kurām ieturēts IIN, neveidos ar UIN apliekamo bāzi.

UIN likumā ir arī noteikts, ka pie izdevumiem, kas saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita tādus izdevumus par darbiniekiem un uzņēmuma dalībniekiem, par kuriem nav maksājams IIN saskaņā ar IIN likumu.² Tā kā likumā šāds regulējums ir attiecināts tieši uz konkrētu personu loku, proti, darbiniekiem un dalībniekiem, var secināt, ka atvieglojums neattiecas automātiski uz citām personu grupām, piemēram, klientiem vai sadarbības partneriem. Tātad, ja rodas personificējamas izmaksas saistībā ar klientiem vai sadarbības partneriem, kuras neapliek ar IIN, šo izmaksu būtība ir jāvērtē individuāli, lai secinātu, vai tās ir saistītas ar saimniecisko darbību.

Ir maz gadījumu, kuros izmaksas, kas attiecas uz konkrētu ar uzņēmumu nesaistītu personu, neapliek ar IIN, tomēr tās varētu būt, piemēram, konkursos izsniegtās balvas līdz €143 vai arī stipendija studentam, ar kura mācību iestādi noslēgts trīspusējs prakses līgums (līdz €280). Šajos gadījumos ir atsevišķi jāvērtē izmaksu saistība ar saimniecisko darbību. Stipendijas saistība būtu vieglāk pierādāma, taču konkursu balvām regulējums ir sarežģītāks (ar to var sīkāk iepazīties PwC rakstā par [klientu piesaistes izdevumiem](#)).

Bēru pabalsti

Vienlaikus ir arī noteikts, ka bēru pabalstus, kam IIN likumā ir noteikts atbrīvojums līdz €250, uzskata par personāla ilgtspējas pasākumu izdevumiem. Tātad tie nav saistīti ar saimniecisko darbību, taču tie neveido nosacīti sadalīto peļņu līdz noteiktajam limitam.³ Lai arī neapliekamie bēru pabalsti būtu jāuzskata par saistītiem ar saimniecisko darbību atbilstoši UIN likuma 8. panta otrs daļas 1. punktam, tomēr saskaņā ar panta ceturtās daļas 4. punktu tiem ir nedaudz nelabvēlīgāks UIN režīms nekā citiem ar IIN neapliekamiem uzņēmuma darbinieku ienākumiem.

Apkopojums

IIN ir samaksāts	Personificējamas izmaksas saistībā ar uzņēmuma darbinieku vai dalībnieku	Personificējamas izmaksas saistībā ar nesaistītu personu (piemēram, klientu)
Neapliekams ienākums saskaņā ar IIN likumu	Ar saimniecisko darbību saistīts izdevums	Jāvērtē individuāli – var būt ar saimniecisko darbību saistīts vai nesaistīts izdevums
Bēru pabalsts līdz €250	Personāla ilgtspējas pasākumu izdevums	-

Bēru pabalsta pārsniegums virs €250 Apliekams ar IIN, tātad ar saimniecisko darbību saistīts izdevums -

¹ UIN likuma 4. panta trešā daļa

² UIN likuma 8. panta otrās daļas 1. punkts

³ Ja šie izdevumi kopā ar citiem personāla ilgtspējas pasākumu izdevumiem un reprezentācijas izdevumiem nepārsniedz 5% no bruto algu fonda